

Передплата

«РУСЛАН» вносить:

в Австрії:

за цілий рік . . . 20 кор.
 ч. пів року . . . 10 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 за місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Подільне число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вареш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милої і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5¹/₂ год. пополудня.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дамбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсіланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки.

Не жури ся, Руси!

(Δ) Наша руска суспільність, як видає ся на перший погляд, намагає ся вповні здемократизувати ся від голови аж до п'ят, а особливо ті, що репрезентують т. зв. публичну опінію, змагають до того зрівняння всієї суспільности. Рівність всіх се дуже гарне та ідеальне бажанє, колиб справді всі одиниці, з яких складає ся суспільність, визначали ся способностями, знанєм, пильністю і працею, любовію та саможертвою для свого народу. Алеж так як в природі, н. пр. дерево не рівне дереву, камінь каменеві що до вартости і здалости, так само буває і між людьми. Тимто як знавець робить ріжницю між деревом а деревом, каменем а каменем, так суспільність зріла політично і культурно уміє оцінити і розріжнити одиниці і признає одним инше а другим знов инше посеред себе становище, оцінює спосібности, знанє, пильність і працю та саможертву для народної справи. У нас одначе зовсім инакше. Хоч так мало у нас людей зі способностями, знанєм людей трудячих і охочих до саможертви в користь народу, помітує ся у нас тими визначнішими одиницями лише тому, що они троха вихопили ся своїми прикметами понад загальний позем суспільности, лише тому, що они стоять в дорозі тій сірій масі, з котрої кождий рад би вихопити ся на верха.

Не згадуємо тут вже про посла Барвіньського, его працю зложену на народнім жертвовнику, придбана здобуті его заходами для руского народу, бож він не провадив острої опозиційної політики, хоч звернув ся на ту дорогу і в соїмі і в державній раді, — а у нас так непопулярна всяка політика, що не є остро опозиційна, хочби она які приносила придбана! Алеж нагадаймо лише, як обійшла ся і обходить ся та сама суспільність з иншим політиком, що був якийсь час таким єї любимцем не так для своєї праці, яку також приніс і приносить на народний жертвовник, але задля опозиційного становища, з послом Романчуком. Того, котрому свого часу слали адреси довіря, робили походи і т. п., усунули із спілки „Діла“ із „Народного комітету“ і з „Просьвіти“.

На зборах і вічах, де перше само про себе розуміло ся, що ніхто инший не може і не повинен доступити почести

предсідателя, як посол Романчук, нині чи то у Львові на зборах „Просьвіти“, чи на вічу у Відні остентаційно усуває ся его від таких почесностей.

Ще так недавно, як посол Василько своїми яркими і рішучими промовами в державній раді здобув собі велику популярність в рускій суспільности в Галичині, так ще недавно, як він своєю ревністю і справністю у виборчій комісії став голосним в нашім краю і збирав безнастанні заяви признаня і вдяки, що так успішно відпирає напасти противників на наші народні права, а тепер також став народним зрадником, неспосібним заступником інтересів руского народу.

Алеж такого самого довело ся, зазнати і вельми популярним якийсь час політикам д-ру Олесницькому і д-ру Королеві. Досить нагадати напасти на д-ра Олесницького після ухваленя станиславівської гімназії в соїмі, за котру він нібито запродав інтереси руского народу, а також недавній засуд народної зради і хрунівської політики виданий на весь руский клуб, з під якого не винято ані д-ра Короля ані навіть д-ра Коса, що так довго був любимцем руских опозиційників.

Можна би справді усунути ся о будучині Руси, одначе ще те одно відрадне, що маємо посла і політика, котрий не дасть пропасти сій безталанній Руси. Він вправді не є бесідник, а хоч за цілих шість літ раз тільки промовив в державній раді, одначе се приневолений був зробити, щоби перед Европою розказати свою мученичу житєнісь, свої страданя, але більше не буде промовляти навіть в так важній справі як виборча реформа — розуміє ся задля найострійшої опозиції. Колиб руский клуб згодив ся був на обступцію, тоді Русь побачилаб его талант в цілій величчї і світлості, але щож коли руский клуб схрунів і тим відобрав ему змогу показати перед Европою, що руский клуб зуміє загамувати всяку роботу в державній раді. Але хоч руский клуб із своєю хрунівською політикою загородив одну дорогу до слави одинокому правдивому заступникови руского народу, то таки сї змаганя руского клубу остали марними супроти того памятника аеге regennius, що здвигнув собі сей посол острими ножицями, якими вирізував і запопадливо наклеював всякі новинки, статі, дописи і т. п. і заповнив ними не оден том стенографічних записок державної ради а перекладчикам дав стільки

заробітку. Не попадай отже в розпуку, безталанна Руси, не починайте, рускі бояни, пісню сумними словеси, о Руси, уже за шеломяном вси! бо ще є посол Яворський, він чей не дасть Руси пропасти, хочби всі инші стояли за хрунівською політикою!

З подорожи до св. Землі.

(Дальше).

Яффа 21. IX. 1906.

Араби забирають нас на човна і відвозять до корабля. Залога і прислуга корабельна витає нас вже здалека. З корабля спущено двоє сходків, щоби вийти по них на корабель. Араби не заробили тільки як передше, бо ми вже стали ся глухими на бакшіш, який вже досить гроша витягнув з наших карманів. Видно у них нервовість, невдоволенє, яке окузують тим, що самі між собою сварять ся, а один з них на якусь увагу моряка розлютив ся, очи єму заблищали, та з цілої сили кинув на моряка великим деревляним молотком, який з лоскотом впав на помості під нашими ногами.

Човна увивають ся між берегом а кораблем. Недалеко від нашого корабля «Тіроль», закинув якор другий корабель, який привіз французских паломників.

Кельнери фотографували ся в Байрутї і показують нам свої фотографії, та розказують, як они забавляли ся підчас нашого побуту в Єрусалимі. Розділяю між них образці, медалики і хрестики, о які мене просили. Вправді казали люди, що Італїяни всі ірріденти, однак ті цілували з побожностію сьвяті памяткы. По правді сказати, не були се Італїяни, лише Словінці, які не хотіли говорити по своєму, лише по італійски. Машина гуділа кілька разів на знак, що корабель ладить ся до відїзду. На кінци привезено пакунки. При помочи лив витягано пакунки на поміст, де кождий забирав свій і зносив до каюти. Деякі куфри були вже в стані пожалуваня гіднім через перевозженє, обдерті, обтерті, що ледви держали ся купи.

Др. Ерліх і п. Мардарович попрацали ся з нами і всіли до човна. Піднесено сходки, загуділа машина, піднесено якор і пущено в рух корабельну шрубю.

Якийсь час оглядаємо єще Яффу, а за хвилю місто і берег Азії сховали ся за море. Через пять днів треба буде бути приготованим на морську хворобу. По малу ховаємо ся в каютах, щоби відпочати по

недоспаній ночі, та примістити ся на своїм давнім ліжку. Каюта супротив приюта виглядає як шпиталь маломісточковий супроти палати. В каютах другої класи спало по 14 людей, а щож казати о третій класі. Один має ліжко над другим, якби полицку. Постіль, ведерця на воду, умивальня і зеркало, а над ліжком перев'язка з корками до ратованя ся на случай нещастя, то ціле урядженє. Округле мале віконце з грубою шибою заложене з середини дротяною решіткою, а декуда вентилятори, які сягають аж понад поміст, доповняють цілий образ. Через вікно видко філююче море, а під ногами і від заду корабля чути гуркіт шруби.

Дзвонять на обід для третьої класи. Під помостом і на заді корабля уставлено довгі столи, при яких засіли всі після попереднього порядку, де хто сидів передше, сів тепер. Прислуга розносить зупу в великих бляшаних мисках, з яких кожний набирає собі до тареля. При кождім столі був проводир, позаяк показало ся се конечним, бо неодип взяв собі за богато, а другому не стало. В бляшанках було вино для чотирох, а коли одному засмакувало, вищідив все і другому не остало ся нічого. Дальше подано печеню і тісто (леґуміну). Бляшанка були троха не аетитні, бо коли першого дня облято їх червоним вином, так они через цілих п'ять днів червоніли ся вже з далека. В годину по обіді третьої класи дзвонено для першої і другої. Тут було троха инакше. Столи накриті чистими скатертями, зупу роздають поодинокю на тарелях, два мяса і тісто, $\frac{1}{2}$ літра червоного вина дальматиньского для кождого в осібній каравочці. Мясо добре, криккє, бо воли наперед зарізано, але вино якесь гірше, як було передше.

Пізнійше оголошено, що управа казала розпускати вино, позаяк селяни пили за богато, а управитель кухні гадав, що всі паломники такі самі та все вино розпускав водою. Перша класа сиділа при їдженю в комнаті під дахом, а друга на помості. До мяса душу цитрину, до чаю також, щоби лиш устеречи ся перед хворобою морскою. Цілий корабель гарно відчищений, а місце, де були престоли, убрали моряки гарно рускими красками і величезними листями пальмовими.

Під вечір зачав дути сильнійший вітер, заносило ся на бурю.

(Дальше буде).

Промова посла Романчука

при другім читаню проєкту виборчої реформи.

Хотяй п. президент міністрів, який тепер тут неприсутній, глядить із певним вдоволенем на те, що проєкт виборчої реформи дійшов уже до другого читаня, то все таки сю радість повинні би мути ти дві обставини:

Перша з них, що звіт комісії для виборчої реформи дістав ся до палати не звичайним шляхом, тільки перепачковано його бічними стежками, обходячи реґулямін. Прецінь ніхто не збив твердження, що внесене Гесмана, а саме друга часть його, противить ся реґулямінови. Бо хоч він покликав ся на §. 42 реґуляміну, то при тім перечено §. 36, по яким аж тоді

можна приступити до другого читаня звіту, коли сей звіт був уже 24 годин в руках послів. Вправді на се кажуть, що иншою дорогою виборча реформа не могла би дістати ся до палати, або бодай дісталаб ся пізно, бо робили би против неї обструкцію. Одначе я думаю, що колиб виборча реформа була справді уложена в дусі справедливости, колиб вона відповідала оправданім домаганям народів, то противники її або не відважились би виступити против неї з обструкцією, або та обструкція булаб легко поконана. А тоді виборча реформа дісталась би до палати в побіднім триумфі переможця, а не так як тепер, скрадаючи ся неначе злодій.

Друга обставина, яка повинна би забаламутити радість п. президента міністрів, є се, що між тими, які не голосували за наглостию внесеня Гесмана, не було як-раз найгорячіших і найщиріших приятелів і прихильників виборчої реформи. А чому нема загального вдоволення з виборчої реформи, се постараю ся пояснити по змозі як найоб'єктивнійше. Поясню се найперше з загального становища, опісля же перейду до становища Русинів супротив виборчої реформи.

Супротив теперішньої виборчої ординації виборча реформа повинна мати чотири прикмети. Нове виборче право повинно бути загальне, рівне, безпосередне і тайне. Загальне виборче право мали ми вже тепер, — що правда, тільки в одній курії, — одначе виборча реформа не розширює його, й ні оден чоловік, який доси не мав виборчого права, не дістане його по виборчій реформі. Що до безпосередности виборів, то вона в богатых краях існувала й доси. Тайне виборче право також уже обов'язувало в пятій курії. Отже найважнійша прикмета виборчої реформи повинна лежати в рівности виборчого права. Колиж ми придивимо ся ближше тій рівности, то побачимо, що її зовсім нема — по перше, наслідком нерівности поодиноких виборчих округів у тім самім краю, по друге, наслідком нерівности між поодинокими краями, по третє, наслідком нерівности між поодинокими націями і по четверте, через усе те також наслідком нерівности між поодинокими особами. Прошу подивити ся з того становища навіть на Долішню Австрію, на Відень. В центрі Відня вже коло 12.000 людей має право вибору посла, але в иншім окрузі, Фаворітен, те саме право має аж 117.000 мешканців, отже десять разів стільки. І коли виборець з центра перенесе ся до Фаворітен, то мати ме тільки десятю часть того виборчого права, яке мав у центрі.

Або подивім ся на Галичину. В краківскім окрузі вибирає посла 13.700 мешканців; колиж мешканець того краківского округу перенесе ся на село, а саме до східної Галичини, де аж 280.000 мешканців вибирають двох послів, то матиме знов тільки п'ятнадцяту часть того права яке мав у Кракові. Тепер погляньмо на поодинокі краї. Пр. у Зальцбурзі припадає один мандат на 27.000 мешканців, в Форальберзі на не цілих 30.000, а за те в Дальматії на 53.200, а в Галичині аж на 68.700. Деж тут рівність? Одначе найбільше вражає нерівність між поодинокими

націями і сю справу хочу докладнійше обговорити.

Найвигіднійше стоять Італійці, у яких оден посол припадає вже на 38.000 мешканців. Пересічно припадає на оден мандат аж на 49.674 мешканців, вониж замість належних їм 15 мандатів дістають 19, значить, мають 4 мандати за богато, т. є. стоять о $26\frac{1}{2}$ проц. вигіднійше. Потім ідуть Німці. По числі людности повинніб вони мати 185 мандатів, а дістають 233, отже стоять вигіднійше о 46 мандатів або 26 проц. Далі ідуть Румуни і Словінці, які дістають те, що їм по числу людности належить ся. Тепер ідуть менше або більші покривджені нації. Між ними ще найліпше стоять Польки. В них припадає один мандат на 51.600 мешканців і дістають вони 82 мандати, т. є. о 3 менше, якби їм належало ся, значить покривджені о $3\frac{1}{2}$ проц. За ними ідуть Кроати й Серби. В них один мандат припадає на 54.500 мешканців і дістають вони 13 мандатів замість 14, отже о 1 мандат менше, себто покривджені о 7 проц. Далі ідуть Чехи. В них один мандат припадає на 55.000 мешканців і вони дістають 107 мандатів замість належних їм 120, отже покривджені о 13 мандатів або о 11 проц.

Одначе всі ті страти: 3 проц., 7 проц. і навіть 11 проц. у Чехів, — хоч як се разить, що якраз нарід, який займає перне місце по Німцях, поніс таку велику страту, можна все таки переболіти. Але тепер приходимо до того, як стоять Русини. У них один мандат припадає аж на 102.300 мешканців. По числу людности повинніб вони мати 65 мандатів, а проєкт реформи призначає їм тільки 33, отже о 35 менше (посол Кос: Се ще велике питанє!), при чім очевидно ще питанє, чи вони і ті здобудуть. Таким чином Русини покривджені о 106 проц. Чиж можна супротив того від Русинів вимагати, аби вони одушевляли ся такою виборчою реформою! При тім треба взяти на увагу, що зі всіх партій і народів держави ніхто не побивав ся більше за виборчою реформою, ніхто не є більшим приятелем її, як Русини, не виймаючи навіть соціальних демократів. З початком марця при обговорюваню одного наглого внесеня чули ви з одних дуже компетентних у тій справі уст, а саме від голови «кола польского», Абрагамовича, що Русини устроїли до того часу коло 1000 публичних і стількиж довірочних народних зборів для підпертя виборчої реформи. З того часу минуло вже вісім місяців, — скількиж ще народних зборів відбуло ся від тоді! Тисячі петицій в справі виборчої реформи ввійшли вже до сеї палати, а й тепер приходять їх ще цілі могили. Відай у жадного иншого народу не є се в такій мірі, як у Русинів, що всі партії без виімку є одної думки, що всі стоять за виборчою реформою. Що більше: в другій половині січня явила ся у цісаря депутация Русинів, аби випросити справедливу виборчу реформу. Та на жаль як правительства виповнили прихильну обіцянку Його Величества, показує теперішній проєкт виборчої реформи

(Дальше буде).

3 державної ради.

Палата послів, по промовах генерального бесідника contra пос. Бендляр і референта Лекера, який просив о прийняті I групи виборчого закону після ухвал комісії, приступила до голосованя. Першу групу прийнято в пропонуванім змісті референтом з відкиненем всіх оголошених внесень меншости.

Приступлено до другої групи, до § 7 про управненє до голосованя і про вибиральність. Пос. Адлер яко справоздавець меншости виступив против постанови про однорічне поселенє і домагав ся, щоби принайменше в громадах, які є менші, як виборчі округи, поселенє було звязане з виборчим округом, а не — як пропонує предложенє — з громадою. Пос. Хоц підпирає внесене меншости в справі признаня жєнщинам права голосованя.

Пос. Романчук вніс, щоби голосованє над уступом з § 7, дотично заступників послів оставити в завішеню, аж буде ухвалений § 36, містичий близині постанови що до інституцій заступників послів. Бєсідник заявляє іменем свого сторонництва, що буде голосувати против постанов про заступників послів і вказує на се, що польске людєве сторонництво зложило подібну заяву.

Пос. Шумаєр промовляв в дусі як Адлер, пос. Сobotка за правом голосованя для жєнщин.

По замкненю дискусії і виборі генеральних бесідників, промовляв пос. Пернерсторфер contra, поборюючи жадає одnogорічного поселеня та жадаючи назначеня не 24-го а 20-го року жита задля управненя до голосованя.

На сїм перервано засіданє; слїдуюче в пятницю о год. 3. пополудни.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В пятницю: руско-кат. Ай-тала, Йосифа; римо-кат. Отмара, Едмунда. — В суботу: руско-кат. Йоанникія преп.; римо-кат. Сальомєї дїви.

— **Пєкуча справа:** Руске Товариство педагогічне вичерпало вже свої засоби до послїднього сотика! Земляки! Ратуйте обі наші приватні рускі жєнські школи, 5-класову видїлову ім. Т. Шевченка і семінарію жєнську (сєго року вже повну), ратуйте бурси! Без вашої скорої успїшної помочи товариство не буде могло дальше своїх інституцій вести. Польскі часописи доносили, що оден-одинокий день 3. мая с. р. принїс Полякам в „дарі народнім“ 120.000 К для їх товариства „Szkola ludowa!“ А ми просимо лише о скромні датки, але просимо всіх наших тямучих земляків, що ім добро нашого народа бодай трохи лежить на серци. Без успїшної загальної помочи наша сьвята справа пропаде! На саму оплату сил учительских в обох школах потребуємо кожного першого найменше 2.200 корон. Першого грудня вже недалеко, а товариство вже нічого не має! — Просимо рівнож наших членів і передплатників обох наших органів о скорє вирівнанє залєгlostий, а се вже дало би нам поважну суму, бо понад 3000 корон! Просимо купувати важкі книжочки для молодежи і старших людей, які знаменито надають ся до наших читалєнь. — При більших замовленях в „Народній Торговлі“ у Львові просимо звертатись до нашого товариства, бо дирекція „Народної Торговлі“ обіцяла нам давати за посєдництво 2 процент від товарів, закуплєних

за готові гроші. З вищих товариств і приватних осіб, до яких ми в тій самій цілі удавались, зволїло ще Товариство для розвою рускої штуки у Львові обіцяти нам 1—5 проц. Поручаємо отже горячо се товариство нашим Землякам. — Земляки! Прийдїть нам сейчас з помочию, бо periculum in mora! — Всякі жертви просимо присилати під адресою: **Руске тов. педаг. у Львові, Сикстуска 47.** — За головний Видїл: *о. Іван Чапельський* голова, *др. Остап Макарюшка* секретар.

— **В новій салї львівського «Сокола»** (ул. Руска 20) відбудуть єя в найблизшу суботу вечерниці з танцями при смичковій музиці. Забавовий комітет «Сокола» подбав про всякі вигоди для гостей і надїє ся, що ся перша в тій салї а послїдна сїх мясниць вечеринка удасть ся добре. Початок о 8½ год., а вступ від особи 1 К 50 с. Стрїй сокільський або візитовий. — В недїлю дня 18. с. м. о 4½ год. по пол. буде в тій самій салї відчит про ручні прибори до гашєня огню з демонстраціями. Вступ безплатний.

— **Вїсти з закорд. України** Зі всіх сторін України відгукнула ся укр. шкільна молодїж вищих і середних шкїл на вїсть про ухвалу студентів київського університету в справі крєованя чотирох катєдр з укр. викладовою мовою на університеті в Києві. Ті голоси укр. студентства реєструє «Рада». Є се потїшаюча проява, що в серцях молодежи пробудила ся національна сьвідомість, що молодеж домагав ся викладів в рїдній мові.

Сей постулат піднесено також що до харківського університету. Київска «Рада» пригадує рїшенє збору профєсорів історично-філологічного факультету університету в Харкові з дня 9. червня с. р. в справі крєованя укр. катєдр історії України, укр. літератури, мови і етнографії. Сїх катєдр домагав ся ректор університету, опираючи ся на внесених меморіялах студентів з Чернигова і двох спілок жїночої рівноправности (харківської і полтавської). З 17 профєсорів того факультету явило ся тоді на засіданю лише 6, які признали потребу укр. катєдр, але викрутили ся від їх крєованя недостачою материяльних средств університету та браком сил профєсорских. П-ї Х. О. Алчевска, авторка статї в сїй справі, збивав мотиви того рїшеня вказуючи на 200 до 300 мїліонів рублів річного податку, оплачуваного Україною та на імена проф. М. Грушевського, дра Франка і проф. Волкова, які могли би обняти ті катєдри.

Київска «Просьвіта» устроїла минулої суботи I. популярний концерт в народній аудиторії. «Рада» признає, що «перша вечерка «Просьвіти» зробила як найкраспє вражїве: якась молода, сьвіжа течія пробивала ся у всьому. Публіки не вважаючи на погоду, набрало ся стїльки, що багато мусїло повернути ся до дому, бо всім не вистачило билетів. Можна пошкодувати, що перший свій концерт «Просьвіта» дала у такій маленькій салї і поставила такі дешєві цїни. Концерт, хоч і називав ся народнім, але на нїм була сама інтелїгенція».

Українська трупа Гайдамаки дає тепер вистави в Гельсінґфорсі (Фінляндія) і має там дуже великий успїх. З Гельсінґфорсу Гайдамака зі своєю трупою приїде до Києва і починаючи з 19. грудня аж до великого посту грати ме в новім театрі Крамського (проти думи на Хрещатику). Театр сей буде звати ся: «Малий театр».

Полїція в Полтаві відкрила великий тайний склад оружя і набїв в маґазинї Зєкеля Пака. По ревїзії арештовано много осіб, а нові арештованя не виключєні.

— **Концерт „Бандуриста“ в Кракові.** Дня 25. падолиста с. р. устроєє львівський «Бандурист» в Кракові (в просторій салї саского готєлю) великий концерт з добірною та величавою програмою, в якій, поміж хоральними точками видїлюють точки сольових продукцій наших славновїсних артистичних сил, як Вп. пп. Михайла Волошияна, Омєляна Садовського, Остапа Луцкого, та Тараса Шухєвича. За Видїл: *І. Тиховський.*

— **Здобуванє мїст.** Нєправний властитель, найадник, хоч не знати як довго засїдїв бися на чужїй землі, то всеж приїде час єго обрахунку з давним господарем, єсли сей жие і ростє в силу та не попадає в зневїру відзискати утрачену прадїдвїцїну. Доказом на се є старє чєске мїсто Будїєвчї, котрє ще за Оттокара П. засєлено Нїмцями. Нїмці слабшї чисельно але сильшїші культурно і фїнансово загорнули тоді мїску господарку в свої руки і держали єї цїлї віки. Тимчасом Чєхи росли в силу і дорівняли вже своїм верховодам. Отрясли ся звїд їх ярма на економїчній області, дїйшли до національної сьвідомости і zorganizували ся, а оноді станули до борби з панамі мїста — Нїмцями. Відбули ся в Будїєвчїх (Budweis) вибори до мїської ради. Обі сторони Чєхи і Нїмці бороли ся завзято. Чєхи станули до виборчої урни як один муж. Голосувало їх 95 процент. Навїть хорї, старці казали завєсти себе до виборів, абї віддати голоси на чєских кандидатів. Не вдїяв нічого нї терор зі сторони Нїмців, нї їх перекупства, анї приїзд нїмецких редакторів аж з Берліна, анї прєсія виборчої комісії, прихильної Нїмцям. Чєхи переголосували і здобули заряд мїста. В той самий спосіб попало недавно мїсто Пильзно в чєскї руки, хоч ним довгі віки завїдували Нїмці. З сєго і наш нарїд може витягнути для себе науку, треба лише праці над скріпленєм сил на всіх областях народного жита.

— **Рїжні вїсти.** В недїлю д. 18. с. м. відбудє ся в мїсточку Топорові (повіт Броди) шлюб п. д-ра Івана Копача, ц. к. профєсора при академічній гімназії у Львові, з панною Галєю Дзєровичівною, дочкою мїсцевого пароха о. радника Михайла і Антонїни з Яцковских Дзєровичів. Почта і телеграф в мїсци.

Доповняючий вибір одного члена повітової ради в Золочєві з групи сїльских громад розписало намїсництво на день 18. грудня, одного члена з групи мїських громад на 20-го грудня і двох членів з групи більшої посїлосту на 21. грудня.

В Дрогобичи будуть дня 19. с. м. о 1 год. заг. збори фїлії „Просьвіти“ в мїській салї. Того дня о 11. год. буде нарада членів народної організації дрогобичького повіту.

— **Нова залїзниця.** Дирекція залїзниць оповїщує, що в другій половині с. м. передасть ся до прилюдного ужитку залїзницю лєкальну Тернопіль-Збараж зі стациями Тернопіль і Збараж і перестанками і ладївнями Шляхтинці, Лозова, Курники і Іванківці. Стация Тернопіль і Збараж уладжені для загального руху з вїмкою перевозу худоби, а перестанки і ладївні для руху особового і пакункового а для товарового тїлько в цїловозових наборах за попередним зголошенєм в ц. к. Дирекції залїзниць державних у Львові. Материялів вибухових не вільно буде перевозити на тїй залїзницї. Експедицію пакунків і видаванє билетів з перестанків полагає кондуктор в поїзді. На тїй залїзницї буде переходити дві пари мїшаних поїздів а то з Тернополя до Збаража о годинї 12:30 в полуднє і о 3:50 в ночи, а зі Збаража до Тернополя о год. 3:10 по полудни і о 5:55 рано.

— **Рєпертуар руского театру в Бучачи.** Саля «Сокола». Початок о 7½ вечєром. Бїлєти продає торговля п. Рогозиньского.

В недїлю 18. с. м. послїднє представлєнє «Гандзя». Опїєсла театр дасть в переїзді до Стрия лише 8 вистав в Станиславові.

— **Рєпертуар мїського театру у Львові.** В четвер: «Приятель Фриц», опера в 3 д.

Други Соколи і Сокілки! Памятайте, що львівський „Сокіл“ збирає жертви на будову свого дому.

Посмертні оповїстки.

Омєлян Юзичинський, ємер. старший офіциал почтовий, упокоїв ск у Львові дня 13. с. м. в 54. році жита. В. в. п.!

Викторія з Винницьких Багриновичєва, вдо-

ва по бл. п. о. Володимирі, пароху Вишнівчи-ка, упокоїла ся в Золотниках дня 9. с. м. в 63. р. життя. В. І. п!

В Мельниці борщівського повіта помер гр. Мечислав Борковський, член палати і посол на сойм. — У Львові помер посол на сойм Станислав Агопсович.

Наука, штука, література.

— Світ, літературно-наукова часопись у Львові, в 18. ч. з 10. с. м містить отсі статі: Від редакції. В. Загавич: Побожний Коблик. Ол. Марітчак: Evoe vita. Працань. Г. Фоско-льо: Льоренцо до читателя. Переклади С. Яр-чевського з сучасної лірики німецької. Ол. Ко-билянська: Ньюба. М. Сосновский: Паньска Круча. В. Будзиновский: Популярні книжки.

Телеграми

з дня 15. листопада 1906.

Відень. Зачувати, що всі міністри, з ви-тком мін. кр. оборони ген. Лятшера, будуть кандидувати при виборах до державної ради. Президент кабінету бар. Бек і мін. внутр. справ бар. Бінерт поставлять свої кандидатури в середмістю Відня.

Київ. Викрито ту серед війська револю-ційну партію бовву. Арештовано 10 осіб.

Саратів. В окресности Саратова прийшло до кровавої стрічі межі війском а селянами. Розрухи мають характер аграрний.

Капштад. В англійських посілостях полу-дневої Африки появили ся вже три віддїли бурських ворохобників і з кожним днем ро-стять в силу. Вислане против них військо цо-фнуло ся.

Богдан Лепкий.

З дослідів над Шевченковою „Наймичкою“.

(Дальше.)

В артистичнім розвою Тараса Шевченка займає „Наймичка“ виїмкове місце.

Шевченко був геніяльним ліриком. Головною прикметою його творів є щирість чут-тя, сила вислову і пристрасть думок. Він не уміє бути виключно артистом, а не чолові-ком і тому мало є поетів, у котрих житте і твори гармонізували би з собою так зна-менито, як у Шевченка.

Тому то й його „Думки“ є такими ори-гінальними, в своїм роді недостижимими ар-хитворами.

Але така конструкція артистична не сиріяла поетови, як епікови, особливо в дов-ших творах, де прямо треба замкнути очи на теперішнє житте а перенести ся в сферу за-думаного творю й перебувати в ній іноді й доволі довго.

Шевченко того не вмів.

Його щирість чуття і пристрасть думок, не візволюли йому на се. В „Катерині“, в „Гай-дамаках“, навіть в „Невольнику“ поетови-ар-тистови мішає іноді поет-чоловік.¹⁾

Перший оповідає, другий коментує, пер-ший малює, другий пояснює образ, провадить паралелі, робить висновки, проповідає.

В „Наймичці“ ні. Ту поет видержав на-стрій, та вдержав ся в темні і в тонації від початку аж до кінця.

Поєма починаєть ся прольогом, віби увер-тюрою.

Перед нами поле туманом покрите, в

¹⁾ Для приміру наведу кілька місць.

В „Катерині“ рефлексії на тему: „Отта-ке то на сім світі роблять людям люде“. Або моралі дівчатам, „щоб не довело ся мо-скала шукать“. В „Гайдамаках“ такі ліричні інтермецца вилетєні в епічну поєму як прим.: „Вибачайте люде добрі!“ — або так дїгресії як тая від слів: „Аж обридло слухаючи“ — і такі історичні медитації як: „Оттаке то було лихо по всій Україні“ і т. д.

тумані бовваніє могила, а на ній молодиця з дитиною на лоні. Працаєть ся з ньюю і сьпіває заколисну пісню:

„Тихий, тихий Дунай,
Моїх діток забавляй“.

Чим раз дальше відходить від нас і чим раз тихійше звенить єї пісня:

„Ти жовтенький пісок!
Нагодуй моїх діток“.

Аж і розпливаєть ся в далечи і в тумані:
„І скупай, і сповий,
І сс-бо-ю у крий...“

З незвичайним почуттєм артистичним звязав поет в прольозі елемент музичний, з плястичним і викликав настрій, який оста-нєть ся до кінця.

Над дотеперішнім життєм героїні, запа-де зававіє імли; ніхто не знатиме, що вона за людина і яка єї минувшість; навіть рід-ний син.

Драма скінчена; починаєть ся тиха, не-помічена людьми трагедія пессвяти і само-жертви.

З тої імли тільки деякі черти, деякі звуки долітають до нас. Довідуємо ся, що безталанна молодиця не є сиротою і що вона не бідна.

„Я не одна, — є у мене
І батько, і мати...“

Імля загадочности висїтїме над цілою поємою і що лиш перед смертю останні сло-ва „Наймички“ розідруть єї відкриваючи дійс-ність.

То прольог; твір сам про себе скінчений і викінчений, сьвідощтво великого артизму Шевченка.

(Дальше буде)

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ.

(Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикетускої і Косцюшка у Львові).

Приїхали дня 14. листопада: о. Мих. Матковський з Горожанин великої, Алекс. Ва-тленко з женою з Замостя, о. В. Янович з Луки, Із. Ковко з Коломиї, о. Йос. Абрисов-ський з Косова старого, о. Юл. Дудик з Сасо-ва, о. Григ. Павлюк з Серетця, о. Никифор Лецишак з Якубової волі.

— Скарбник львівського „Сокола“ має на про-даж білєти до фризьера по низьких цінах. Провізія з білєтів призначена на дохід „Со-кола“.

Абсолютент ц. к. техн. „Gewerbe & Museum“ у Відні

Олександр Левицкий

член тов-а „Зоря“ отворив в Сокалі свою

рукодільню слюсарско-механічну

направляє машини до шитя, ровери, уряджує дзвінки електричні, виробляє штахети залізні, поручає ся Впов. Родимцям.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 1. до 15. листопада 1906.

Щоденно о 8. год. вечер представлєнє В неділі і сьвята 2 представлєня о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Шо пятниці High-Life представлєнє. Білєти вчаснійше можна на-бути в конторі Пльона при ул. Кароля Лю-двика ч. 9.

Вино!

Вино!

Червоне або біле вино,

лагідне, приємне, здорове і природне

34 літрово бочівка franco до кожної стації з 1906. — злр. 10-90, з 1904 — 11-90 злр. Бочілочка 4 1/4 літрова на пробу нового вина 1-70 злр., старого 1-85 злр.

Столова муштарда французска

5-кльграмова коробка franco 4 злр. Postcolli 75 фляшечок по 1/16 клгр. franco 6-78 злр.

S. Altnei, Versecz 4. Ungarn.

(5-10)

Всілякі
КУПОНИ
виді осовєні цінні папєрі
виплачує без потрученя провізії
або коптів

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц

БАНКУ
Гіпотечного.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-євро-пейського часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12-20*, 6-10, 1-40, 5-45, 9-05*
„ Кракова	2-31*, 5-50*, 8-45, 1-30, 5-25, 8-40 9-30*
„ Підволочиск	7-20, 11-45, 2-20, 5-50, 10-30*
„ Лавочного	7-29, 11-50, 10-50*
„ Рави рускої	7-50, 4-50
„ Станиславова	8-05
„ Самбора	8-15, 1-50, 9-20*
„ Яворова	8-18, 4-37
„ Коломиї	10-05
„ Ряшева	10-35

На Підзамче.

„ Підволочиск 7-05, 11-30, 2-08, 5-35, 10-16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12-45*, 1-—*, 8-35, 2-45, 6-35* 8-25 10-05*
„ Іцкан	2-51*, 6-15, 9-20, 2-40, 10-40*
„ Підволочиск	6-20, 10-55, 2-21, 6-15*, 9-50*,
„ Яворова	6-55, 6-—*
„ Лавочного	7-30, 2-30, 6-25*
„ Самбора	8-55, 4-15, 10-51
„ Станиславова	9-10*
„ Белзця	10-45
„ Ряшева	4-05
„ Коломиї	3-30
„ Рави рускої	7-25*, 11-35*
„ Стрия	11-10*

З Підзамча:

„ Підволочиск 6-32, 11-07, 2-32, 6-27*, 10-02*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є зазначені звяздкою. Пора нічна числить ся від 6. год. вечір до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білєти їзди як також білєти всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через ці-лий єнь в міскім бюрі ц. к. державних зе-лізниць, пасаж Гавсмана ч. 9.

CORIJ Мутки можна набувати в „Со-кільским Базарі“ у Львові і папєрці і у всіх торговлях вкраю.